

Mădălina Dinu
Tudor-Vlad Rădulescu

Culegere de teste-grilă

pentru admiterea în magistratură și avocatură
cu explicații ale variantelor de răspuns

1 DREPT CIVIL • DREPT PROCESUAL CIVIL

• Admitere INM • Admitere în magistratură • Primire în profesie –
avocat stagiar • Primire în profesie – avocat definitiv

Ediția a 7-a, revizuită și adăugită

146. La data de 07.12.2014, O l-a chemat în judecată pe T, solicitând obligarea acestuia la restituirea împrumutului în sumă de 10.000 de lei, contractat la data de 15.10.2011 pentru un termen de două luni. Cererea de chemare în judecată este anulată prin hotărâre rămasă definitivă la data de 07.03.2015. Față de o nouă cerere introdusă de O la data de 08.08.2015:

A. dacă, prin întâmpinare, T va invoca excepția prescripției extinctive, aceasta va fi admisă;

B. nu va putea fi considerat împlinit termenul de prescripție extinctivă;

C. instanța va putea invoca din oficiu excepția prescripției extinctive.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

147. Sunt prescriptibile extinctiv:

A. acțiunea confesorie de uzufruct;

B. acțiunea în constatarea existenței unui drept și acțiunea în anularea unui act juridic patrimonial;

C. acțiunea confesorie de suprafață și acțiunea în anularea a unui act juridic nepatrimonial.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

148. În materia prescripției extinctive:

A. cel lipsit de capacitatea de a înstrăina sau, după caz, de a se obliga poate renunța la prescripție;

B. prescripția operează deplin drept;

C. acțiunea în constatarea existenței sau inexistenței unui drept este imprescriptibilă.

(admitere la INM și în magistratură, 2024)

149. La data de 14.03.2020 AB încheie un contract cu arhitectul CD prin care acesta din urmă se angajează să îi proiecteze o vilă în municipiul M., contra sumei de 30.000 de lei. La 25.08.2021 AB încheie un nou contract cu CD având ca obiect proiectarea unei case de vacanță în stațiunea Vatra Dornei, pentru un onorariu de 15.700 de lei. Ambele onorarii urmau să fie achitate la finalizarea fiecărei lucrări în parte. CD termină proiectarea primei construcții și predă planurile aferente lui AB la data de 13.06.2021 (acesta acceptându-le fără obiecții), odată cu factura aferentă de 30.000 de lei; planurile finale ale casei de vacanță sunt predate lui AB (și

acceptate fără obiecții de către acesta) la data de 01.07.2022, odată cu factura aferentă de 15.700 de lei. Cu toate acestea, ulterior, AB se arată nemulțumit de întârzierile arhitectului CD și refuză plata ambelor onorarii, arătând că din cauza întârzierilor a pierdut o finanțare cu fonduri europene. La data de 01.09.2022, arhitectul CD introduce o acțiune în obligarea lui AB la plata sumelor restante izvorâte din ambele contracte de proiectare. Prin întâmpinare, pârâțul AB invocă prescripția extinctivă a dreptului la acțiune față de ambele capete de cerere, raportat la data încheierii contractelor de proiectare, și invocă excepția de neexecutare a contractelor, având în vedere executarea lor cu întârziere. În aceste condiții:

A. excepția de neexecutare este neîntemeiată;

B. capătul de cerere privind plata sumei de 30.000 de lei este prescris extinctiv;

C. ambele capete ale cererii de chemare în judecată sunt prescrise extinctiv.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

150. A în calitate de vânzător, i-a transmis lui B în calitate de cumpărător, dreptul de proprietate asupra unei biciclete prin intermediul contractului de vânzare încheiat la data de 02.05.2017. Prețul a fost achitat integral la data încheierii contractului, dată la care a fost predată cumpărătorului bicicleta. Judecătoria Brașov a anulat contractul de vânzare prin sentință rămasă definitivă la data de 02.07.2018, pentru eroare. La 3 luni de la rămânerea definitivă a sentinței, respectiv la data de 02.10.2018, vânzătorul A a depus o acțiune în revendicare împotriva cumpărătorului B, solicitând restituirea bicicletei. B prin întâmpinare a solicitat respingerea acțiunii, iar prin intermediul cererii reconvenționale, B a solicitat restituirea prețului. Raportat la situația de fapt expusă:

A. prescripția dreptului la acțiune pentru restituirea prețului plătit de B începe să curgă de la momentul introducerii acțiunii în revendicare;

B. dreptul la acțiune al lui A este imprescriptibil, iar cel al lui B este prescriptibil;

C. prescripția dreptului la acțiune pentru restituirea prețului plătit de B începe să curgă

de la momentul rămânerii definitive a sentinței pronunțate de Judecătoria Brașov, respectiv 02.07.2018.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2024)

151. Părțile pot, prin acordul lor expres, să stabilească faptul că:

A. dreptul la acțiune izvorât din contractul de asigurare se prescrie într-un termen de 1 an;

B. acțiunea confesorie de superficie este prescriptibilă în termen de 3 ani de la săvârșirea primului act de împiedicare a dreptului;

C. termenul de prescripție a dreptului la acțiune privind restituirea împrumutului bănesc începe să curgă după trecerea unui an de la scadență.

(admitere INM, noiembrie 2019)

152. Persoana juridică X, unitate deținătoare în sensul Legii nr. 10/2001, vinde, la data de 01.04.2016, către persoana fizică Y, un teren situat în București, str. Speranței, parter. Cumpărătorul verifică rolul fiscal al vânzătorului și cuprinsul cărții funciare care indică drept proprietar pe X și absența oricărei sarcini. La data de 01.05.2019, Z introduce o acțiune în constatarea nulității absolute a vânzării, probând că a notificat în termen legal unitatea deținătoare X cu o cerere de restituire în natură a terenului, întemeiată pe Legea nr. 10/2001, și că această notificare nu a fost soluționată. Potrivit art. 21 alin. (5) din Legea nr. 10/2001: „Sub sancțiunea nulității absolute, până la soluționarea procedurilor administrative și, după caz, judiciare, generate de prezenta lege, este interzisă înstrăinarea imobilelor notificate”. Instanța de judecată ar trebui să:

A. admită acțiunea numai dacă reclamantul va face dovada că Y a fost de rea-credință, cauza actului fiind una ilicită;

B. admită acțiunea indiferent de buna sau rea-credință a lui Y;

C. respingă o eventuală excepție a prescripției extinctive, ca neîntemeiată.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2020)

153. La data de 12.08.2012, L, amenințată de către F cu dezvăluirea relației dintre ei, îi predă acestuia un tablou al unui pictor celebru, evaluat la suma de 400.000 de lei, primind dovezile pe care F își întemeia ame-

nințarea. La data de 04.03.2016, L vă solicită o consultație pentru a identifica modalitatea în care poate obține recuperarea tabloului, precizându-vă că acesta era bunul său propriu, că nu a fost întocmit niciun înscris la data predării către F, că i-a mărturisit soțului său toată întâmplarea imediat după externarea din spital, unde a fost internată în perioada 02.02.2015-28.06.2015. Veți recomanda formularea unei cereri:

A. în declararea nulității relative a transferului, însoțită de o cerere de repunere în termenul de prescripție, întemeiată pe spitalizarea lui L în perioada 02.02.2015-28.06.2015;

B. în declararea nulității relative a actului juridic, considerând că termenul de prescripție a început să curgă la data la care L i-a mărturisit soțului său transferul tabloului și motivul acestuia;

C. în constatarea nulității absolute a transferului.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

154. Cursul prescripției extinctive este suspendat:

A. în cazul persoanei a cărei integritate corporală a fost vătămată printr-o faptă ilicită, până la stabilirea pensiei de invaliditate în cadrul sistemului de asigurări sociale;

B. între soții divorțați, dar care continuă să locuiască împreună;

C. pe durata negocierilor purtate în vederea soluționării pe cale amiabilă a litigiului, în ultimele 6 luni înainte de expirarea termenului de prescripție, chiar dacă acestea au fost inițiate anterior.

(admitere în magistratură, mai 2018)

155. Suspendarea prescripției extinctive se realizează în următoarele cazuri:

A. când debitorul nu achită creditorului datoria și cere, în ultimele șase luni înainte de expirarea termenului de prescripție, un termen de plată;

B. pe durata negocierilor purtate în scopul rezolvării pe cale amiabilă a neînțelegerilor dintre părți, dacă au fost ținute în ultimele șase luni înainte de expirarea termenului de prescripție;

C. între soți, pe toată durata căsătoriei, chiar dacă sunt separați în fapt.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2023)

156. Suspendarea prescripției extinctive intervine în următoarele cazuri:

A. între soți, pe toată durata căsătoriei, chiar dacă sunt separați în fapt;

B. când debitorul nu achită creditorului datoria și cere, în ultimele șase luni înainte de expirarea termenului de prescripție, un termen de plată;

C. pe durata negocierilor purtate în scopul rezolvării pe cale amiabilă a neînțelegerilor dintre părți, dacă au fost ținute în ultimele șase luni înainte de expirarea termenului de prescripție.

(admitere la INM, 2025)

157. Cursul prescripției extinctive se suspendă:

A. prin orice act prin care cel în folosul căruia curge prescripția este pus în întârziere;

B. cât timp debitorul, în mod deliberat, ascunde creditorului existența datoriei sau exigibilitatea acesteia;

C. între soți, cât timp durează căsătoria, chiar dacă soții sunt separați în fapt.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

158. Cursul prescripției extinctive se suspendă:

A. între soți, cât timp durează căsătoria și nu sunt separați în fapt;

B. în cazul celui lipsit de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă, chiar dacă are reprezentant sau ocrotitor legal;

C. prin orice act prin care cel în folosul căruia curge prescripția este pus în întârziere.

(admitere în magistratură, ianuarie 2023)

159. Soții X și Y erau separați în fapt, la data de 15.05.2015, când X a încheiat contractul de vânzare a unui bun comun, un apartament. Soțul nu a avut consimțământul expres al soției la încheierea acestui act juridic. La sfârșitul anului 2018, la o lună de la data la care Y a aflat că bunul a fost înstrăinat, cei doi au divorțat. În acest caz, dacă sunteți consultat de Y în legătură cu posibilitatea desființării contractului de vânzare și, admitând prin ipoteză că, potrivit legii, vânzarea menționată este anulabilă, opinia dumneavoastră va fi în sensul că:

A. între soții X și Y, prescripția dreptului la acțiune începe să curgă cât timp durează căsătoria;

B. în cazul în care nulitatea relativă poate fi invocată de o terță persoană (Y), prescripția începe să curgă, dacă prin lege nu se dispune altfel, de la data când terțul a cunoscut cauza de nulitate;

C. în niciun caz prescripția dreptului la acțiune nu curge între soți pe durata căsătoriei.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

160. În materia prescripției extinctive:

A. prescripția împotriva moștenitorilor se întrerupe cât timp aceștia nu au acceptat moștenirea;

B. aceasta se suspendă cât timp, în mod deliberat, debitorul ascunde creditorului existența datoriei sau exigibilitatea acesteia;

C. aceasta se suspendă cât timp cel împotriva căruia curge prescripția este împiedicat de un caz de forță majoră temporară să facă acte de întrerupere, cât timp nu a încetat această împiedicare, oricând ar surveni cazul de forță majoră în cursul termenului de prescripție.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

161. Efectul special al suspendării cursului prescripției extinctive:

A. se produce în toate cazurile în care intervine o cauză de suspendare;

B. determină amânarea împlinirii termenului de prescripție extintivă în ipoteza în care, după încetarea cauzei de suspendare, a rămas mai puțin de o lună până la împlinirea termenului de prescripție;

C. se aplică atunci când au rămas mai puțin de 6 luni până la împlinirea termenului de prescripție, dacă acesta este de 6 luni.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

162. Prin contractul încheiat la 01.04.2017, domnul X i-a vândut doamnei Y un autoturism cu plata prețului (60.000 de lei) în 3 rate anuale egale, plătibile pe 1 aprilie ale fiecărui an începând cu data încheierii contractului. Părțile prevăd că vânzarea se va desființa dacă, până la 01.05.2019, domnul X se va angaja ca salariat la un angajator cu sediul în afara orașului în care locuiește (ceea ce până la urmă nu s-a întâmplat). În aceste condiții:

A. prescripția dreptului domnului X la acțiunea în plata prețului s-a împlinit, pentru cele

| 21. Răspuns: B (admitere INM și în magistratură, 2023)

În privința cauzei actului juridic, aceasta este prezumată în orice contract, astfel că nu este nevoie să fie expres prevăzută [art. 1239 alin. (1) C.civ.]. Drept urmare, varianta de răspuns de la litera A este falsă, cel care tinde să răstoarne prezumția existenței cauzei având sarcina probei inexistenței ei.

Potrivit art. 1186 alin. (2) C.civ., contractul se consideră încheiat și în momentul în care destinatarul ofertei săvârșește un act sau un fapt concludent, fără a-l înștiința pe ofertant, dacă, în temeiul ofertei, al practicilor statornicite între părți, al uzanțelor sau potrivit naturii afacerii, acceptarea se poate face în acest mod; drept urmare, constatăm că varianta de răspuns de la litera B este cea corectă.

În ceea ce privește contractul încheiat de o parte aflată în stare de necesitate, acesta va putea fi anulat *numai* dacă cealaltă parte a profitat de această împrejurare (art. 1218 C.civ.), astfel că varianta de răspuns de la litera C este falsă.

| 22. Răspuns: A, C (admitere INM și în magistratură, 2021)

Oferta de a contracta este irevocabilă atunci când autorul ei se obligă să o mențină un anumit termen, dar și atunci când poate fi considerată astfel în temeiul acordului părților, al practicilor statornicite între acestea, al negocierilor, al conținutului ofertei ori al uzanțelor [art. 1191 alin. (1) C.civ.]. Drept urmare, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Oferta va deveni, într-adevăr, caducă în caz de deces ori incapacitate a ofertantului, dar nu întotdeauna, ci numai în acele situații în care natura afacerii ori împrejurările o impun [art. 1195 alin. (2) C.civ.], astfel că varianta de răspuns de la litera B este greșită.

În fine, oferta de a contracta poate fi retrasă dacă retragerea ajunge la destinatar cel mai târziu concomitent cu oferta (art. 1199 C.civ.), astfel că și varianta de răspuns de la litera C este corectă.

| 23. Răspuns: C (primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

Potrivit art. 1183 alin. (1) C.civ., părțile au libertatea inițierii, desfășurării și ruperii negocierilor și nu pot fi ținute răspunzătoare pentru eșecul acestora. Totuși, partea care inițiază, continuă sau rupe negocierile contrar bunei-credințe răspunde pentru prejudiciul cauzat celeilalte părți, care va fi stabilit ținând seama de cheltuielile angajate în vederea negocierilor, de renunțarea de către cealaltă parte la alte oferte și de orice împrejurări asemănătoare [art. 1183 alin. (4) C.civ.].

Drept urmare, singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera C.

| 24. Răspuns: C (primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2025)

Potrivit art. 2532 pct. 6 C.civ., prescripția se suspendă pe durata negocierilor purtate în scopul rezolvării amiabile a neînțelegerilor, însă numai dacă acestea au fost ținute în ultimele 6 luni înainte de expirarea termenului de prescripție. Mai mult, conform art. 2534 alin. (2), prescripția nu se va împlini mai devreme de 6 luni de la data încetării cauzei de suspendare (în acest caz, data la care au încetat negocierile). Așadar, varianta de la litera C este cea corectă.

Suspendarea nu intervine „indiferent de data” negocierilor. Dacă negocierile au loc și se finalizează cu mai mult de 6 luni înainte de termenul de prescripție, acestea nu produc efectul de suspendare prevăzut de art. 2532 pct. 6 C.civ., ceea ce face ca varianta de la litera A să fie falsă.

După cum am arătat deja, negocierile sunt cauză de suspendare, nu de întrerupere a cursului prescripției extinctive, astfel că varianta de la litera B este incorectă.

| 25. Răspuns: A (primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

Ca regulă, tăcerea nu valorează consimțământ decât în măsura în care legea, acordul părților, practicile statornicite între acestea, uzanțele sau alte împrejurări îi recunosc acesteia efecte juridice [art. 1196 alin. (2) C.civ.]. Așadar, varianta de răspuns de la litera A este corectă, ca regulă, tăcerea destinatarului înăuntrul termenului de acceptare echivalând cu neîncheierea contractului.

Varianta de răspuns de la litera B este greșită, tăcerea destinatarului neputând avea semnificația indicată în oferta provenită de la emitent.

În fine, varianta de răspuns de la litera C este, la rândul ei, incorectă, acceptarea tardivă producând efecte numai dacă autorul ofertei îl înștiințează de îndată pe acceptant despre încheierea contractului [art. 1198 alin. (1) C.civ.].

| 26. Răspuns: C (primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2023)

Potrivit art. 1198 alin. (1) C.civ., acceptarea tardivă produce efecte numai dacă autorul ofertei îl înștiințează de îndată pe acceptant despre încheierea contractului; de asemenea, potrivit alineatului

al doilea al aceluiași articol, acceptarea făcută în termen, dar ajunsă la ofertant după expirarea termenului, din motive neimputabile acceptantului, produce efecte dacă ofertantul nu îl înștiințează despre aceasta de îndată.

Astfel, dacă acceptarea ofertei nu ajunge la ofertant din motive imputabile acceptantului, oferta va deveni caducă [art. 1195 alin. (1) lit. a) C.civ.], iar contractul nu se va considera încheiat. Așadar, varianta de răspuns de la litera A este falsă.

Varianta de răspuns de la litera C este cea corectă, prin raportare la prevederile art. 1198 alin. (2) C.civ., acesta fiind și motivul pentru care varianta de răspuns de la litera B este falsă, întrucât oferta ajunsă tardiv din cauze imputabile serviciului poștal este asimilată ofertei ajunsă tardiv din motive neimputabile acceptantului.

| 27. Răspuns: B, C (primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

Potrivit art. 1189 alin. (1) C.civ., propunerea adresată unor persoane nedeterminate, chiar dacă este precisă, nu valorează ofertă, ci, după împrejurări, solicitare de ofertă sau intenție de negociere. Deci, pe de o parte, varianta de răspuns de la litera B este corectă, în timp ce afirmația de la litera A este falsă, având în vedere că nu poate fi vorba despre întâlnirea unei oferte cu acceptarea.

În fine, varianta de răspuns de la litera C este corectă, întrucât, după cum am arătat mai sus, fiind o solicitare de ofertă sau intenție de negociere, A poate încheia legal contractul cu B, indiferent de existența altor manifestări de voință în sensul acceptării ofertei postate pe site.

| 28. Răspuns: B, C (primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2025)

Ca principiu, părțile care se angajează într-o negociere sunt ținute să respecte exigențele bunei-credințe [art. 1183 alin. (2) C.civ.]. Este contrară bunei-credințe conduita părții care inițiază sau continuă negocieri fără intenția de a încheia contractul [art. 1183 alin. (3) C.civ.]. Partea care nu respectă principiile enumerate anterior va răspunde pentru prejudiciul cauzat celeilalte părți, la care se va ține seama de cheltuielile angajate în vederea negocierilor, de renunțarea de către cealaltă parte la alte oferte și de orice alte împrejurări asemănătoare [art. 1183 alin. (4) C.civ.].

Drept urmare, în speța dată, A va putea fi obligat să repare lui B prejudiciile legate de cheltuielile pe care le-a angajat în vederea negocierilor și de renunțarea acestuia la oferta primită de la C.

Așadar, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele B și C, varianta de la litera A fiind incorectă.

| 29. Răspuns: A, C (primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

Contractul se încheie prin negocierea lui de către părți sau prin acceptarea fără rezerve a unei oferte de a contracta [art. 1182 alin. (1) C.civ.]. Vorbim, așadar, despre contracte negociate (care constituie regula) și contracte de adeziune, în care una dintre părți acceptă condițiile prestabilite de cealaltă parte și își exprimă consimțământul numai cu privire la încheierea contractului, nu și la condițiile acestuia.

Atunci când părțile aleg să negocieze în vederea încheierii unui contract, ele sunt ținute să respecte exigențele bunei-credințe; cu titlu de exemplu, este considerată contrară bunei-credințe conduita părții care inițiază sau continuă negocieri fără intenția de a încheia contractul [art. 1183 alin. (3) C.civ.]. Dacă una dintre părți inițiază, continuă sau rupe negocierile contrar bunei-credințe, va răspunde pentru prejudiciul cauzat celeilalte părți [art. 1183 alin. (4) C.civ.]. Temeiul acestei răspunderi este unul extracontractual, delictual, având în vedere că între părți nu s-a încheiat încă o convenție.

Aceasta este și situația din speța dată spre rezolvare; A s-a comportat contrar exigențelor bunei-credințe când a rupt intempestiv negocierile, pentru a ajuta un concurent al celui cu care negocia să vândă produsele la un preț mai mic. În plus, A a încălcat și obligația de confidențialitate, el aflând o serie de informații în cursul negocierilor pe care era dator să nu le divulge și să nu le folosească în interesul propriu, astfel cum prevede și art. 1184 C.civ.

Pentru toate aceste motive, varianta de răspuns de la litera B este greșită, în timp ce variantele de la literele A și C sunt corecte.

| 30. Răspuns: A (admitere la INM și în magistratură, 2024)

Potrivit art. 1186 alin. (1) C.civ., contractul de încheie în momentul în care acceptarea ajunge la ofertant, chiar dacă acesta nu ia cunoștință de ea din motive care nu îi sunt imputabile, astfel că singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera A, celelalte două fiind incorecte.

| 31. Răspuns: B, C (admitere INM și în magistratură, 2017)

În materia negocierilor precontractuale, când o informație confidențială este comunicată de către o parte în cursul negocierilor, cealaltă parte este ținută să nu o divulge și să nu o folosească în interes propriu, indiferent dacă se încheie sau nu contractul. Încălcarea acestei obligații atrage răspunderea părții în culpă (art. 1184 C.civ.). Prin urmare, varianta de răspuns de la litera A este greșită, deoarece nu orice fel de informație intră sub incidența obligației prevăzute de art. 1184 C.civ., ci numai acele informații cu un caracter confidențial.

Varianta de răspuns de la litera B este corectă, conform art. 1228 C.civ., un bun viitor putând forma, în principiu, obiect valabil al unui act juridic civil.

În fine, varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, corectă, întrucât, potrivit art. 1182 alin. (2) C.civ., este suficient ca părțile să se pună de acord asupra elementelor esențiale ale contractului, chiar dacă lasă unele elemente secundare spre a fi convenite ulterior ori încredințează determinarea acestora unei alte persoane. Mai mult, există cazuri în care terțul poate stabili chiar și un element esențial al contractului, așa cum este prețul unei vânzări (art. 1662 C.civ.).

| 32. Răspuns: C (primire în profesie – avocat definitiv, 2017)

Între V, în calitate de promitent-vânzător, și M, în calitate de promitent-cumpărător, s-a încheiat un antecontract de vânzare, V obligându-se să transmită proprietatea asupra motocicletei sale, iar M obligându-se să o cumpere. Părțile au stabilit ca actul de vânzare să fie încheiat la data de 22.11.2014, printr-un înscris în formă autentică, deși legea nu cere, pentru valabilitatea unei astfel de convenții, respectarea unei anumite forme *ad validitatem*. La momentul încheierii antecontractului, M a achitat o parte de preț, cu titlu de arvună.

Varianta de răspuns de la litera A nu este corectă, întrucât, dacă părțile s-au învoit ca un contract să fie încheiat într-o anumită formă (în speța de față, forma autentică) pe care legea nu o cere, contractul se socotește valabil chiar dacă forma nu a fost respectată [art. 1242 alin. (2) C.civ.]. În realitate, părțile au revenit asupra înțelegerii lor cu privire la forma actului, modificând convenția inițială în privința necesității înscrisului autentic, încheindu-l în forma înscrisului sub semnătură privată.

Varianta de răspuns de la litera B este, de asemenea, greșită. Pentru a se putea denunța unilateral contractul, acest drept trebuie prevăzut expres în antecontractul încheiat; numai în această situație V se poate dezice de contract, cu obligația de a restitui dublul sumei primite cu titlu de arvună (art. 1545 C.civ.).

În fine, potrivit art. 1279 alin. (3) coroborat cu art. 1669 alin. (1) C.civ., dacă una dintre părți (în speță, M) refuză încheierea contractului, cealaltă parte (în cazul nostru, V) va putea cere instanței să pronunțe o hotărâre care să țină loc de contract, cu îndeplinirea cerințelor prevăzute de articolele sus-menționate. Astfel, varianta de răspuns de la litera C este cea corectă.

| 33. Răspuns: A, C (primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

Prin *Decizia nr. 12/2015* (M. Of. nr. 678 din 07.09.2015), ICCJ, Completul RIL, a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1073 și art. 1077 C.civ. 1864, art. 5 alin. (2) din titlul X al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, art. 1279 alin. (3) teza I și art. 1669 alin. (1) C.civ., în situația în care promitentul-vânzător a promis vânzarea întregului imobil, deși nu are calitatea de proprietar exclusiv al acestuia, promisiunea de vânzare nu poate fi executată în natură sub forma pronunțării unei hotărâri judecătorești care să țină loc de contract de vânzare pentru întregul bun, în lipsa acordului celorlalți coproprietari.

Prin urmare, varianta de răspuns de la litera C este corectă, cea de la litera B fiind, în consecință, falsă.

De asemenea, prin *Decizia nr. 23/2017* (M. Of. nr. 365 din 17.05.2017), ICCJ, Completul DCD, a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1279 alin. (3) teza I și art. 1669 alin. (1) C.civ., nu este obligatorie forma autentică la încheierea promisiunii de vânzare a unui bun imobil, în vederea pronunțării unei hotărâri care să țină loc de act autentic.

Prin raportare la această decizie obligatorie, varianta de răspuns de la litera A este, și ea, corectă.

| 34. Răspuns: B, C (primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2022)

Dacă avem în vedere *Decizia nr. 23/2017* (M. Of. nr. 365 din 17.05.2017), prin care ICCJ, Completul DCD, a statuat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1279 alin. (3) teza I și art. 1669 alin. (1) C.civ.,

Ioan-Paul Chiș
Cristinel Ghigheci
Victor Văduva

Culegere de teste-grilă

pentru admiterea în magistratură și avocatură

cu explicații ale variantelor de răspuns

2 DREPT PENAL • DREPT PROCESUAL PENAL

• Admitere INM • Admitere în magistratură • Primire în profesie – avocat stagiar • Primire în profesie – avocat definitiv

Ediția a 7-a, revizuită și adăugită

Editura
Hamangiu

17. Rezolvând acțiunea penală, instanța de judecată pronunță încetarea procesului penal:

- A. în cazul în care există o cauză justificativă;
- B. în cazul în care există autoritate de lucru judecat;
- C. în cazul în care a fost încheiat un acord de mediere în condițiile legii.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2023)

18. În cursul judecării, acțiunea penală se stinge la data:

- A. rămânerei definitive a hotărârii care soluționează fondul cauzei chiar dacă latura civilă este în continuare pe rolul instanței într-o cauză disjunctivă;
- B. pronunțării unei sentințe prin care s-a dispus achitarea sau încetarea procesului penal;
- C. expirării termenului de apel pentru inculpatul condamnat, chiar dacă persoana vătămată a declarat apel în termen.

(admitere la INM, 2025)

19. Atunci când constată că între părți a intervenit împăcarea, în condițiile legii, instanța va dispune în privința inculpatului soluția de:

- A. achitare;
- B. încetare a procesului penal;
- C. renunțare la aplicarea pedepsei.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2025)

20. Următoarea/următoarele situație/situații constituie cauze legale de stingere a acțiunii penale:

- A. retragerea plângerii prealabile;
- B. împlinirea vârstei de 18 ani de către inculpatul minor;
- C. prescripția executării pedepsei.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2025)

21. Dacă persoana vătămată a decedat la scurt timp după ce a sesizat organul de urmărire penală prin introducerea în termen a plângerii prealabile:

- A. se va dispune clasarea cauzei fără a se mai începe urmărirea penală;
- B. decesul persoanei vătămate nu împiedică începerea urmăririi penale;

C. procesul penal va fi suspendat până la indicarea de către făptuitor a moștenitorilor persoanei vătămate.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

22. Pe rolul judecătorei este înregistrat un dosar în care inculpatul X a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de lovire sau alte violențe, prevăzută de art. 193 CP. În dosar, persoana vătămată Z s-a constituit parte civilă cu suma de 100.000 lei, reprezentând contravaloarea prejudiciului moral și material produs prin fapta inculpatului. Sunt corecte următoarele afirmații:

- A. dacă îl condamnă pe inculpatul X, instanța este obligată să rezolve și acțiunea civilă;
- B. dacă Z își retrage plângerea prealabilă, instanța va respinge acțiunea civilă;
- C. dacă instanța admite acțiunea civilă, poate decide să îi acorde lui Z despăgubiri în valoare de numai 50.000 lei.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2024)

23. Inculpatul are dreptul să solicite continuarea procesului penal, atunci când:

- A. instanța a dispus încetarea procesului penal ca urmare a constatării tardivității introducerii plângerii prealabile pentru infracțiunea de amenințare, deoarece tardivitatea este asimilată lipsei plângerii prealabile;
- B. procurorul a dispus clasarea cauzei față de inculpat, întrucât acesta și-a retras mărturia mincinoasă înaintea punerii în mișcare a acțiunii penale împotriva persoanei pe care o privea mărturia sa;
- C. inculpatul a fost nemulțumit de soluția de renunțare la urmărirea penală, considerându-se nevinovat.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

24. Suspectul:

- A. poate cere continuarea procesului penal în cazul renunțării la urmărirea penală;
- B. poate fi reținut doar de către procuror;
- C. este parte în procesul penal.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2023)

25. Acțiunea civilă în procesul penal:

- A. poate avea ca obiect repararea prejudiciului material prin restituirea lucrului;

B nu poate fi exercitată de persoana căreia persoana vătămată i-a transmis, pe cale convențională, mai înainte de constituirea de parte civilă, dreptul la repararea prejudiciului;

C. este admisibilă dacă partea civilă a revenit asupra renunțării la pretențiile civile până la începerea cercetării judecătorești.

(admitere INM, noiembrie 2019)

26. Dacă inculpatul decedează în cursul judecății, acțiunea civilă pe care partea civilă o exercitase numai împotriva acestuia:

A. va putea fi continuată împotriva moștenitorilor inculpatului, dacă partea civilă îi indică instanței penale în termenul prevăzut de lege;

B. va fi lăsată nesoluționată de instanța penală;

C. va putea fi îndreptată de partea civilă împotriva părții responsabile civilmente, care trebuie introdusă în cauză până la începerea dezbaterilor în fața instanței penale.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2025)

27. În cazul în care reprezentantul legal al unei persoane vătămate lipsite de capacitate de exercițiu nu a exercitat acțiunea civilă în procesul penal:

A. instanța din oficiu se pronunță cu privire la restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii;

B. instanța din oficiu dispune repararea prejudiciului material prin acordarea de despăgubiri;

C. instanța, la cererea procurorului formulată oral în cursul dezbaterilor pe fond, dispune repararea prejudiciului material prin acordarea de despăgubiri.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

28. Acțiunea civilă în procesul penal:

A. poate fi exercitată împotriva părții responsabile civilmente, doar dacă a fost exercitată și împotriva inculpatului;

B. va fi judecată cu participarea obligatorie a procurorului, chiar dacă a fost disjunctă de acțiunea penală;

C. va fi lăsată nesoluționată în toate cazurile în care se pronunță o soluție de achitare.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2024)

29. Acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal:

A. se soluționează de instanța penală care pronunță achitarea inculpatului pe motiv că fapta ce formează obiectul cauzei nu a fost săvârșită cu vinovăția prevăzută în textul incriminator;

B. este lăsată nesoluționată de către instanța care admite acordul de recunoaștere a vinovăției, dacă între părți s-a încheiat un acord de mediere cu privire la acțiunea civilă;

C. este soluționată de către instanța penală care pronunță încetarea procesului penal, constatând că a intervenit prescripția răspunderii penale.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

30. Acțiunea civilă:

A. poate fi exercitată în cadrul procesului penal de persoana căreia i-a fost transmis pe cale convențională dreptul la repararea prejudiciului, chiar dacă transmiterea acestui drept a avut loc înainte de constituirea ca parte civilă a persoanei vătămate;

B. va fi lăsată nesoluționată în cazul în care instanța de judecată admite acordul de recunoaștere a vinovăției și între părți nu s-a încheiat tranzacție sau acord de mediere cu privire la acțiunea civilă;

C. poate fi exercitată de procuror în cadrul procesului penal numai în cazul în care persoana vătămată este un minor care nu a împlinit vârsta de 14 ani.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2023)

31. Acțiunea civilă exercitată în procesul penal:

A. este scutită de taxă de timbru;

B. trebuie soluționată de instanța penală în caz de încetare a procesului penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile;

C. trebuie soluționată de instanța penală în caz de achitare ca urmare a existenței unei cauze de neimputabilitate.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

32. Acțiunea civilă exercitată împotriva inculpatului:

A. se stinge prin încheierea judecătorului de cameră preliminară de restituire a cauzei la parchet;

procurorul va dispune clasarea cauzei. În cursul judecății, în primă instanță sau în apel, instanța de judecată va dispune soluția achitării, dacă constată că a intervenit unul dintre cazurile de împiedicare a punerii în mișcare sau de exercitare a acțiunii penale prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a)-d) CPP, respectiv soluția încetării procesului penal, în prezența vreunui caz dintre cele prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. e)-j) CPP.

Prin urmare, corectă este doar varianta de la litera A.

| 17. Răspuns: B, C (primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2023)

În conformitate cu prevederile art. 396 alin. (6) CPP, instanța de judecată pronunță încetarea procesului penal în cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. e)-j), printre care regăsim la lit. g) și i), cazurile în care a fost încheiat un acord de mediere în condițiile legii, respectiv există autoritate de lucru judecat. Prin urmare, în ipoteza dată, doar răspunsurile de la literele B și C sunt valide, enunțul variantei de răspuns de la litera A cuprinzând un caz de achitare.

| 18. Răspuns: A (admitere la INM, 2025)

Potrivit art. 17 alin. (2) CPP, în cursul judecății, acțiunea penală se stinge prin rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, renunțare la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitare sau încetare a procesului penal. Așadar, numai varianta de la litera A este corectă, întrucât numai în acest caz se poate vorbi despre o hotărâre judecătorească prin care să fie stins, definitiv, raportul de conflict penal.

Variantele de la literele B și C sunt, astfel, eronate, întrucât se referă la situații în care hotărârile sunt nedefinitive.

| 19. Răspuns: B (primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2025)

Împăcarea intervenită între persoana vătămată și inculpat, atunci când aceasta este posibilă, reprezintă un caz de împiedicare a exercitării acțiunii penale prevăzută la art. 16 alin. (1) lit. g) CPP. În această ipoteză, împăcarea produce efecte numai dacă a intervenit până la citirea actului de sesizare a instanței [art. 159 alin. (3) CP], instanța dispunând în mod invariabil soluția încetării procesului penal. Astfel că singura variantă corectă este cea de la litera B.

| 20. Răspuns: A (primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2025)

Reținem o mică rezervă raportat la terminologia folosită în enunțul întrebării, întrucât, potrivit art. 17 CPP, în cursul urmăririi penale acțiunea penală se stinge prin *clasare* sau prin *renunțare la urmărirea penală*, iar în cursul judecății acțiunea penală se stinge prin *rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, renunțare la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitare sau încetare a procesului penal*. Așadar, cauzele de la art. 16 alin. (1) CPP sunt cauze de *împiedicare* a punerii în mișcare sau exercitării acțiunii penale, printre acestea numărându-se, raportat la variantele de răspuns, numai retragerea plângerii prealabile.

Așa fiind, numai varianta de la litera A este corectă.

| 21. Răspuns: B (primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

Cazul de împiedicare a punerii în mișcare ori a exercitării acțiunii penale prevăzută de art. 16 alin. (1) lit. f) CPP are în vedere decesul sau radierea *suspectului* ori a *inculpatului* persoană fizică sau, după caz, persoană juridică, și nu decesul persoanei vătămate.

Decesul persoanei vătămate nu va influența în vreun fel desfășurarea procesului penal, indiferent dacă a intervenit în termenul de formulare a plângerii prealabile sau după formularea acesteia. În latura civilă a procesului însă, decesul persoanei vătămate constituite parte civilă transferă dreptul de a exercita acțiunea civilă în favoarea succesorilor, dacă aceștia își exprimă opțiunea de a continua exercitarea acțiunii civile, în termen de cel mult două luni de la data decesului sau a reorganizării, desființării sau dizolvării [art. 24 alin. (1) CPP]. Evident, succesorii nu trebuie indicați de către vreo parte a procesului, cu atât mai puțin de către partea acuzată, cea direct vizată de acțiunea civilă, intervenția succesorilor în proces realizându-se din inițiativa acestora.

Pentru aceste motive, singurul răspuns corect este cel de la litera B.

| 22. Răspuns: A, C (primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2024)

Din perspectiva preciziei întrebării, reținem că în sistemul nostru de drept inculpatul poate fi trimis în judecată în trei modalități diferite: *i)* rechizitoriu, *ii)* acord de recunoaștere a vinovăției și *iii)* prin încheierea de admitere a plângerii împotriva ordonanței de clasare, cu inculpat în cauză.

Această mențiune s-a impus, întrucât variantele de răspuns nu pot fi analizate în cazul acordului de recunoaștere a vinovăției, când acțiunea civilă rămâne nesoluționată, mai puțin atunci când între părți s-a încheiat tranzacție sau acord mediere cu privire la acțiunea civilă.

În celelalte ipoteze de trimitere în judecată, varianta de la litera A este corectă, întrucât instanța este obligată în toate cazurile să soluționeze acțiunea civilă în caz de condamnare (art. 25 CPP).

Varianta de la litera B este eronată, întrucât retragerea plângerii prealabile impune lăsarea nesoluționată a acțiunii civile, iar nu respingerea acțiunii [art. 25 alin. (5) CPP].

Varianta de la litera C este corectă, întrucât instanța obligă inculpatul și/sau, dacă este cazul, partea responsabilă civilmente, în limita dovedirii întinderii prejudiciului.

| 23. Răspuns: B, C (NB! În prezent, doar B) (admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

În contextul existenței unui caz care împiedică exercitarea în continuare a acțiunii penale, este necesară o altă acțiune cu efect dinamizant care să impună continuarea procesului penal. Această contraacțiune aparține exclusiv suspectului sau inculpatului și numai în ipoteza constatării anterioare a unui impediment de punere în mișcare ori de exercitare a acțiunii penale dintre cele strict și limitativ prevăzute de lege: amnistia, prescripția răspunderii penale, retragerea plângerii prealabile, existența unei cauze de nepedepsire, existența unei cauze de neimputabilitate.

Rațiunea acestei instituții este derivată din dreptul la apărare al acuzatului în procesul penal, întrucât argumentele aduse în apărare nu sunt analizate pe fond de către organele judiciare prin valorificarea cazurilor legale prevăzute de art. 18 și art. 319 CPP.

Dispozițiile art. 18 CPP fac referire și la situația dispunerii soluției renunțării la urmărirea penală, însă, apreciem noi, textul a devenit inaplicabil în contextul în care această soluție este verificată sub aspectul legalității și temeiniciei, *ope legis*, de către judecătorul de cameră preliminară.

De altfel, prin modificarea adusă art. 319 alin. (1) CPP prin O.U.G. nr. 18/2016 (M. Of. nr. 389 din 23.05.2016), soluția renunțării la urmărirea penală a fost exclusă dintre cazurile în care suspectul sau inculpatul are dreptul să solicite continuarea procesului penal. O intervenție legislativă prin care să fie corelate dispozițiile art. 18 cu cele ale art. 319 CPP ar fi binevenită nu numai motivat de abordarea diferită a legiuitorului în ceea ce privește instituția renunțării la urmărirea penală, dar și pentru a corecta omisiunea (în opinia noastră) de a prevedea posibilitatea continuării urmăririi penale în cazul valorificării unui caz de neimputabilitate prin dispunerea soluției clasării.

Pentru aceste motive, *de lege lata*, apreciem că singurul răspuns corect este cel de la litera B, retragerea măturiei mincinoase fiind un caz de nepedepsire care permite ca suspectul sau inculpatul să solicite continuarea procesului penal.

| 24. Răspuns: A (primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2023)

Valabilitatea variantei de răspuns de la litera A, asumată de comisia de concurs, este susținută de dispozițiile art. 18 CPP, potrivit cărora, în cazul renunțării la urmărirea penală, suspectul sau inculpatul poate cere continuarea procesului penal. Cu toate acestea, trebuie avute în vedere și dispozițiile art. 319 CPP, potrivit cărora continuarea urmăririi penale la cererea suspectului sau a inculpatului nu poate fi solicitată decât în cazul de clasare ca urmare a constatării că a intervenit amnistia, prescripția, retragerea plângerii prealabile sau a existenței unei cauze de nepedepsire, nu și în cazul dispunerii soluției de renunțare la urmărirea penală. Anterior modificării acestor dispoziții legale prin O.U.G. nr. 18/2016, suspectul sau inculpatul avea posibilitatea să solicite continuarea urmăririi penale și în cazul renunțării la urmărirea penală. În prezent, apreciem că acest lucru nu mai este posibil, întrucât renunțarea la urmărirea penală este supusă, din oficiu, controlului judecătorului de cameră preliminară, în fața acestuia suspectul sau inculpatul având posibilitatea să argumenteze cazul de clasare favorabil lui și, corelativ, judecătorul având posibilitatea să schimbe soluția în clasare [art. 318 alin. (15) lit. b) CPP].

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera B, caracterul incorect al acesteia rezultă din dispozițiile art. 209 CPP, potrivit cărora reținerea poate fi dispusă atât de procuror, cât și de organul de cercetare penală.

Tot incorectă este și varianta de răspuns de la litera C, atât timp cât dispozițiile art. 33 CPP statuează calitatea de subiect procesual principal al suspectului, nu de parte.

| 25. Răspuns: A, B (admitere INM, noiembrie 2019)

Acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale. Repararea prejudiciului material și moral se face, potrivit dispozițiilor legii civile, în natură, prin restituirea lucrului, ori prin echivalent.

Acțiunea civilă în procesul penal se exercită de către persoana vătămată sau de către succesorii acesteia, care se constituie parte civilă împotriva inculpatului și, după caz, a părții responsabile civilmente. Dacă dreptul de reparare a prejudiciului a fost transmis pe cale convențională unei alte persoane, aceasta nu poate exercita acțiunea civilă în procesul penal decât dacă transmiterea dreptului a avut loc după constituirea ca parte civilă. În această ipoteză, disjungerea acțiunii civile nu mai este obligatorie, potrivit actualei forme a art. 20 alin. (7) CPP această decizie aparținându-i instanței de judecată.

Renunțarea la pretențiile civile făcută de partea civilă este definitivă, aceasta neputând reveni asupra renunțării pentru a continua exercitarea acțiunii civile nici în procesul penal, nici pe cale separată, în fața instanței civile [art. 22 alin. (3) CPP].

Astfel, variantele corecte de răspuns sunt cele de la literele A și B.

| 26. Răspuns: B (primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2025)

Am arătat anterior care sunt ipotezele în care instanța penală lasă nesoluționată acțiunea civilă, decesul inculpatului, caz de împiedicare a exercitării acțiunii penale prevăzut la art. 16 alin. (1) lit. f) CPP, fiind una dintre acestea [art. 25 alin. (5) CPP]. Așa fiind, numai varianta de la litera B este corectă.

| 27. Răspuns: A (primire în profesie – avocat stagiar, 2017)

Potrivit art. 19 alin. (3) CPP, când persoana vătămată este lipsită de capacitate de exercițiu sau are capacitate de exercițiu restrânsă, acțiunea civilă se exercită în numele acesteia de către reprezentantul legal sau, după caz, de către procuror, în condițiile art. 20 alin. (1) și (2) CPP, și are ca obiect, în funcție de interesele persoanei pentru care se exercită, tragerea la răspundere civilă delictuală. Conform dispozițiilor art. 20 alin. (1) și (2) CPP, constituirea ca parte civilă se poate face până la începerea cercetării judecătorești, în scris sau oral, cu indicarea naturii și a întinderii pretențiilor, a motivelor și a probelor pe care acestea se întemeiază. Prin urmare, din interpretarea cadrului legislativ aplicabil rezultă că nu există o reglementare specială în cazul exercitării de către procuror a acțiunii civile în numele persoanei vătămate fără capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă. Astfel, inclusiv în această ipoteză, procurorul este obligat să indice, până la începerea cercetării judecătorești, natura și întinderea pretențiilor, a motivelor și a probelor pe care acestea se întemeiază. În cazul nerespectării acestui termen de către procuror, intervine sancțiunea inadmisibilității în cadrul procesului penal a acțiunii civile [M. UDROIU (coord.), A. ANDONE-BONTAȘ, G. BODORONCEA, S. BOGDAN, M. BULANCEA, D.S. CHERTEȘ, I.P. CHIȘ, V.H.D. CONSTANTINESCU, D. GRĂDINARU, C. JDERU, I. KUGLAY, C. MECEANU, I. NEDELCU, L. POSTELNICU, S. RĂDULEȚU, A. ȘINC, R. SLĂVOIU, I. TOCAN, A.R. TRANDAFIR, M. VASIESCU, G. ZLATI, *Codul de procedură penală. Comentariu pe articole*, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2017, p. 145], persoana vătămată sau succesorii acesteia putând să își exercite dreptul de a introduce acțiunea la instanța civilă, astfel cum rezultă din interpretarea dispozițiilor art. 20 alin. (4) CPP.

Așadar, procurorul poate exercita din oficiu acțiunea civilă pentru și în numele persoanei vătămate lipsite de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă, o asemenea posibilitate existând în măsura în care procurorul a făcut cunoscută intenția sa în acest sens până la începerea cercetării judecătorești [art. 19 alin. (3) raportat la art. 20 alin. (1) CPP]. În lipsa acestei declarații a procurorului și în lipsa unei constituirii valabile de parte civilă în procesul penal, instanța penală se poate pronunța numai cu privire la desființarea totală sau parțială a unui înscris ori cu privire la restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii, în măsura în care aceasta este posibilă [art. 25 alin. (3) CPP].

Pentru aceste considerente, varianta corectă de răspuns este cea de la litera A.

| 28. Răspuns: A, B (primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2024)

În ordinea variantelor de răspuns, reținem că partea responsabilă civilmente este persoana care, potrivit legii civile, are obligația legală sau convențională de a repara în întregime sau în parte, singură

sau în solidar, prejudiciul cauzat prin infracțiune (art. 86 CPP). Introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente poate avea loc, la cererea părții civile, până la rezolvarea cauzei de către procuror [art. 21 alin. (1) CPP]. Or, persoana vătămată se constituie parte civilă în procesul penal, acțiunea civilă având care obiect tragerea la răspundere civilă a inculpatului și părții responsabile civilmente [art. 20 alin. (8) CPP]. Așa fiind, varianta de la litera A este corectă.

Varianta de la litera B este, de asemenea, corectă, întrucât participarea la judecarea cauzei penale este întotdeauna obligatorie, indiferent dacă latura civilă este soluționată în același timp cu latura penală ori separat, ca urmare a disjungerii.

Varianta de la litera C este eronată, întrucât instanța penală lasă nesoluționată acțiunea penală, în caz de achitare, numai atunci când este reținută cauza de împiedicare a exercitării acțiunii penale prevăzută la art. 16 alin. (1) lit. b) teza întâi CPP, respectiv fapta nu este prevăzută de legea penală.

| 29. Răspuns: A (NB! În prezent, A, C) (*admitere INM și în magistratură, 2016*)

Din interpretarea dispozițiilor art. 25 alin. (1) și (5) prin raportare la art. 16 alin. (1) lit. b) CPP rezultă că, în caz de achitare a inculpatului în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a CPP, instanța se pronunță prin aceeași hotărâre atât asupra acțiunii penale, cât și asupra acțiunii civile. Prin urmare, constatăm că varianta de răspuns de la litera A este corectă.

În același timp, în raport de cadrul legislativ aplicabil, potrivit baremului de la data concursului, varianta de răspuns de la litera C nu a fost considerată corectă, întrucât, potrivit dispozițiilor art. 25 alin. (5) CPP, în caz de încetare a procesului penal în temeiul art. 16 alin. (1) lit. f) CPP, instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă. *De lege lata*, în urma intervenției legislative provocate de *Decizia Curții Constituționale nr. 586/2016* (M. Of. nr. 1001 din 13.12.2016), instanța este obligată, potrivit alin. (5) al art. 25 CPP, să soluționeze acțiunea civilă în cazul intervenirii prescripției răspunderii penale, această ipoteză fiind una dintre cele prevăzute de art. 16 alin. (1) lit. f) CPP. În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera B, arătăm că, potrivit art. 25 alin. (5) CPP, în cazul prevăzut de art. 486 alin. (2) CPP, respectiv când instanța admite acordul de recunoaștere a vinovăției și între părți nu s-a încheiat tranzacție sau acord de mediere cu privire la acțiunea civilă, instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă. *A contrario*, instanța nu va lăsa nesoluționată acțiunea civilă atunci când constată că între părți s-a încheiat un acord de mediere cu privire la acțiunea civilă. Prin urmare, această variantă de răspuns este greșită.

| 30. Răspuns: B (*primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2023*)

Varianta de răspuns de la litera A este contrazisă de dispozițiile art. 20 alin. (7) CPP, potrivit cărora nu se poate exercita acțiunea civilă în procesul penal dacă dreptul la repararea prejudiciului a fost transmis pe cale convențională unei alte persoane înainte de constituirea ca parte civilă a persoanei vătămate.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera B, astfel cum am mai arătat, regula în materia soluționării acțiunii civile în procesul penal este instituită în art. 25 alin. (1) CPP potrivit căruia, instanța se pronunță prin aceeași hotărâre atât asupra acțiunii penale, cât și asupra acțiunii civile.

De la această regulă sunt instituite însă excepții, prevăzute în alin. (5) și (6) al aceluiași articol, când instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă. Printre aceste excepții regăsim în alin. (5) și ipoteza prevăzută de art. 486 alin. (2) CPP, respectiv când instanța de judecată admite acordul de recunoaștere a vinovăției și între părți nu s-a încheiat tranzacție sau acord de mediere cu privire la acțiunea civilă. Prin urmare, Varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Varianta de răspuns de la litera C nu este corectă atât timp cât enunțul limitează dreptul procurorului de exercitare a acțiunii civile la ipoteza persoanei vătămate care este minor ce nu a împlinit vârsta de 14 ani, deci fără capacitate de exercițiu, iar dispozițiile art. 19 alin. (3) CPP statuează această prerogativă a procurorului și în cazul persoanelor vătămate cu capacitate de exercițiu restrânsă, cum este minorul între 14 și 18 ani.

| 31. Răspuns: A, C (*primire în profesie – avocat stagiar, 2018*)

Acțiunea civilă care are ca obiect tragerea la răspundere civilă a inculpatului și a părții responsabile civilmente, exercitată la instanța penală sau la instanța civilă, este scutită de taxa de timbru [art. 20 alin. (8) CPP]. Din această prevedere rezultă faptul că partea civilă nu va fi ținută să achite taxă de timbru pentru a exercita acțiunea civilă în procesul penal dacă aceasta are ca obiect tragerea la